

Kolokwium 1 - Wzory

Grupy

Definicje

Grupa

Zbiór G , w którym określone jest działanie \circ , nazywamy **grupą**, jeśli spełnione są warunki:

1. działanie \circ jest **łączne**
2. istnieje **element neutralny**
3. dla każdego elementu, istnieje element do niego **odwrotny**

Działanie

Działaniem w zbiorze niepustym A nazywamy każde odwzorowanie f iloczyn kartezyjskiego $A \times A$ w zbiór A :

$$f : A \times A \rightarrow A$$

Działanie \circ określone w zbiorze A nazywamy:

1. **przemiennym**, jeśli

$$\forall a, b \in A; (a \circ b = b \circ a)$$

2. **łącznym**, jeśli

$$\forall a, b \in A; [(a \circ b) \circ c = a \circ (b \circ c)]$$

3. **rozdzielnym**, jeśli:

$$\forall a, b, c \in A : a \otimes (b + c) = (a \otimes b) \oplus (a \otimes c)$$

Element neutralny

Element $e \in A$ nazywamy **elementem neutralnym** jeśli:

$$\exists e \in G \forall a \in G, (e \circ a = a \circ e = a)$$

Element odwrotny

Element a^{-1} nazywamy **elementem odwrotnym** jeśli:

$$\forall a \in G \exists a^{-1} \in G, (a \circ a^{-1} = a^{-1} \circ a = e)$$

gdzie e jest elementem neutralnym

Rodzaje grup

grupa addytywna - zbiór z działaniem dodawania

grupa multiplikatywna - zbiór $\mathbb{Q} - \{0\}$, $\mathbb{R} - \{0\}$ z działaniem mnożenia

Modulo

Zbiór \mathbb{Z}_n jest grupą wtedy i tylko wtedy, gdy n jest liczbą pierwszą

Liczby zespolone

Podstawowe wzory

$$\begin{aligned}z &= a + bi \\z &= \cos \varphi + i \sin \varphi \\\bar{z} &= a - bi \\\operatorname{Re}(z) &= a \\\operatorname{Im}(z) &= b \\|z| &= \sqrt{a^2 + b^2} \\\sqrt[n]{z} &= \sqrt[n]{|z|} \left(\cos \left(\frac{\varphi + 2k\pi}{n} \right) + i \sin \left(\frac{\varphi + 2k\pi}{n} \right) \right) \text{ dla } k = 0, 1, \dots, n-1 \\z^n &= |z|^n (\cos n\varphi + i \sin n\varphi) \\|z_1 \cdot z_2| &= |z_1| \cdot |z_2| \\\arg(z_1 \cdot z_2) &= \arg(z_1) + \arg(z_2) \\\arg\left(\frac{z_1}{z_2}\right) &= \arg(z_1) - \arg(z_2) \\e^{i\varphi} &= \cos(\varphi) + i \sin(\varphi)\end{aligned}$$

Schemat rozwiązywania równań kwadratowych

Zaczynamy od policzenia Δ :

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

Niech $w = a + bi$, $z = x + yi$ oraz $w^2 = z$, wtedy otrzymujemy następujący układ równań:

$$\begin{cases} a^2 - b^2 &= x \\ 2ab &= y \\ a^2 + b^2 &= \sqrt{x^2 + y^2} \end{cases}$$

Korzystając z powyższego układu równań znajdujemy $\sqrt{\Delta}$ i podstawiamy pod x_1, x_2 :

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

Schemat rozwiązywania równań n-tego stopnia

Naszym celem będzie rozłożenie równania na wielomiany pierwszego i drugiego stopnia np. przy pomocy schematu Hornera. Warto przy tym pamiętać że jeżeli z jest pierwiastkiem wielomianu o współczynnikach rzeczywistych to \bar{z} , również nim jest.

Trygonometria (raczej nie potrzebne)

$$\sin(2x) = 2 \sin(x) \cos(x)$$

$$\cos(2x) = \cos^2(x) - \sin^2(x)$$

$$\sin(a \pm b) = \sin(a) \cos(b) \pm \cos(a) \sin(b)$$

$$\cos(a \pm b) = \cos(a) \cos(b) \mp \sin(a) \sin(b)$$

Pierścienie (raczej nie potrzebne)

Definicja

Niepusty zbiór P , w którym określone są dwa działania \oplus i \otimes , nazywamy **pierścieniem**, jeśli spełnione są warunki:

1. P jest grupa abelowa względem działania \oplus
2. Działanie \otimes jest rozdzielne względem \oplus
3. Działanie \otimes jest łączne

Jeśli w pierścieniu istnieje element neutralny mnożenia, to element taki nazywamy **jednością** pierścienia.

Element $a \in P$ różny od elementu neutralnego \oplus nazywamy **lewym dzielnikiem zera**, gdy istnieje element $b \in P$ różny od elementu neutralnego \oplus taki, że $a \otimes b = \theta$ ($b \otimes a = \theta$), gdzie θ oznacza element neutralny grupy addytywnej z działaniem \oplus .

Element pierścienia P nazywamy **dzielnikiem zera**, gdy jest on lewym lub prawym dzielnikiem zera. Pierścień P nazywamy pierścieniem **bez dzielników zera**, gdy żaden jego element nie jest dzielnikiem zera.

Pierścień przemienny z jednością bez dzielników zera, nazywamy **pierścieniem całkowitym**

Ciała (raczej nie potrzebne)

Definicja

Pierścień K nazywamy **ciałem**, jeśli spełnia następujące warunki:

1. K zawiera więcej niż jeden element
2. $K - \{0\}$ jest grupą względem mnożenia w K

Jednością grupy $K - \{0\}$ względem mnożenia nazywamy jednością ciała K , oznaczamy ją przez e .

Pierścień K z jednością, nazywamy ciałem wtedy i tylko wtedy, gdy $\forall a \neq 0 \exists a^{-1} : a \cdot a^{-1} = e$